

je avstrijsko-ogersko delegacijo sklenil z nagovorom, v katerem je poslanec naznanil cesarjevo zadovoljnost in se v imenu vseh ministrov zahvalil za veliko požrtvovalnost, katero so pokazali s tem, da so za nove kanone denarjev dovolili. Skupaj so delegacije dovolile 115,845.331 fl. stroškov za l. 1876. Naše dežele bodo plačale 71,237.817 fl. ogerske pa 30,530.527 fl. — 19. oktobra je začel dunajski državni zbor zopet zborovati. Jegovega zborovanja se Katoličani in Slavjani vselej nekoliko bojimo. Številke namreč kažejo, da imamo Slavjani v njem premalo zastopnikov, skušnje pa nas učijo, da nam leto na leto z novimi, nepotrebniimi cerkvenimi postavami streže in vedno večje dače nalaga. Večjih dač se nam je tudi za drugo leto bati. To kaže proračun od ministrov poslanec predložen. Minister zahteva namreč 403 milijone, 378 milijonov znašajo dohodki, primanjkuje še tedaj blizo 25 milijonov.

Tirolski poslanci so sklenili iti v državni zbor, predarlski in češki pa ostanejo doma.

V ogerskem državnem zboru se je poslanec Molnar pritožil, zakaj da se toliko tujega tabaka vvaža in lep denar iz dežele spravlja. Minister Szell je obljubil, da se to ne bo godilo več. Hrvati dobro gospodarijo. Jihovemu zboru se je namreč predložil proračun, po katerem bodo za deželne potrebe izdali 3,163.905 fl. in vendar še prihranili 11.326 fl.

Vnanje države. Bavarski liberalni ministri so morali odstopiti, ker so jih katoliški patrijoti v adresi do kralja hudo napadli. Kralj še se ni odločil in se ne vé, ali bo nove katoliške ministre odbral ali pa deželni zbor razpustil. — Pruski cesar se je podal z generalom Moltke-jem na Laško, kder so ga v Milanu sijajno sprejeli. Pravijo, da bodo 15 milijonov za svečanosti zapravili. Bismark je ostal doma.

Jugoslavjanska vojska zoper Turka.

Zopet se slišijo grozne turške krutosti. Pred nekimi dnevi so Turki v Carinu umorili nekega imenitnega Laha; na Popovem polju so pa ob glavo djali 7 predstojnikov 7 vasi, ki so se jim udale, biše pa so podrli. Vsled tega so vsi prebivalci pobegnili čez avstrijsko mejo. Vendar tudi tukaj ne dajo Turki miru. Tako drzni so postali, da celo v naše cesarstvo udirajo in ljudi umarjajo. Ne daleč od meje so ubili 3 neoborožane Avstrijance in so mestice Imoš hoteli napasti. Vsled tega sta iz Dubrovnika morala 2 naša bataljona v Imoš, da varujeta mejo; in vendar je videti, kakor da bi naš minister Andrassy še Turke podpiral. Tako se na primer poroča, da je pri Turški Vojni moral oddelek naših članov čez mejo v Turško jezdit in upornikom pobrati 80 pušk! Pri trdnjavi Berauski so vstali Turkom pobili 80 mož in 2 majora. Srbi imajo še vedno 22.000 mož na meji, ker Turkom prav zaupati ne morejo, ki vedno več vojske pri Nišu zbirajo.

Za poduk in kratek čas.

Potovanje v Rim, Neapol in domu.

XI.

V Marija-Loreto prihaja leto na leto na tisoče ljudi, večidel samih pobožnih romarjev. Lepo je gledati jih. Toda najbolj genljivo je, kedar pridejo Hrvati iz Primorja, kder je nekdanj Marijina hišica stala, kar se zgodi vsako leto. Kedar do cerkve pridejo, se spustijo na tla, in se jokajo na ves glas. Z razpetimi rokami in ihteci upijejo: povrni se k nam, o lepa Gospa! povrni se k nam nazaj s svojo hišico, o Marija! Cele noči pred cerkvo v molitvi prebedijo in kakor nekdanj Jeremija nad podrtino Jeruzalema tožujejo na nesrečo, ki jih je zadela, da se je sv. hišica od njih preselila.

Cerkva, ki pokriva sv. hišico, je velika in krasno zidano. Slike vseh altarjev so — mozaiki. Krstni kamen je mojstrsko delo iz bron; stal je 16.000 rimskih škudov. Pred cerkvo na trgu stoji zali studenec z dobro vodo.

Iz apostolskega poslopja se uživa priazen razgled v ljubeznivo dolino. Kake $\frac{1}{2}$ ure daleč proti Ankoni je Kastelfidardo, z nedolžno krvjo polita ravnina, kjer so bili papeževi vojaki od Pijemontezev po razbojniško napadeni in premagani 18. septembra 1860. Pobožni papežev vojvod Pimodan je tukaj od krogle zadet za pravično reč padel.

Ne daleč od Lorete je romarjem neizogibljivi kraj Sirolo; tu častijo čudodelno božjo martro. Lahki imajo pogovor: Chi vá a Loretto, a non vá a Sirolo, Ha veduto la Madre, ma non il Figliolo, t. j.: Kdor pride v Loreto, pa ne pojde v Sirolo, je videl Mater, pa ne Sina. Težko se loči pobožno srce od Marije Loretanske. Človeka obhaja misel, ako se že tukaj močno srečno čuti naše uboge srce, oj! kaka sreča še le bo v nebesih v družbi angeljev Kraljice, ako bomo vredni priti tje. Tudi mi smo se te zavno poslovili, pa biti je moralo, na zemlji postaje ni!

Od Lorete se podamo v Ancono nazaj; ter imamo še enkrat priložnost gledati kolodvor. Po noči se odpeljamo čez Falconaro dalje proti Rimu. Konduktar nas je spravil samo 3 v en kupé. Ravno prav, sem si mislil, bodem pa nekoliko spaval. Stegnil sem svoje kratke ude naravnost po dolgem, ter poklical dremavca. Ali vse je bilo zastoj. Kakor riba, kedar je slabo vreme blizo, sem se premetaval sem ter tje, zadremati mi ni bilo mogoče. Eden mojih tovarišev se je v kot naslonil, in je začel hrčati, kakor da bi si fagot bil pod nos nastavil. Skoro bi mu bil zaviljiv.

Den poprej smo enoglasno sklenili, peljati se samo do mesta Foligno in od ondot 2 postaji nazaj po železnici, ki drži v Florencijo, da pridemo v Asissi. To mesto je dobre pol ure od železne

postaje na hribu, s krasnim razgledom v plodovito ravnino; mesto daleč po svetu slovi, ker se je v njem rodil sv. Francišk in sv. Klara.

Neka duhovna neobčutnost je v 12. stoletju poplavlila veren svet, mlačnost se je polastila Kristijanov — duhovnih in svetnih. Vse je začelo čezmerno ljubiti svet in nečimernost. Da bi jih Bog iz ove pogubljive mlačnosti probudil, je poslal sv. Franciška, ki je bil za svoj vek mož začudenja vreden, od rojstva do smrti vidljiva podoba našega Zveličarja. Rojen je bil v hlevu. Jegova mati je bila žena bogatega tržca. Ko jo napadejo porodne bolečine, moli pobožno k Bogu, da bi srečno prestala. Hitro po molitvi stopi pred njo nepoznan potnik in jej naznani, da bo jena ura srečna, pa le v hlevu. Bila je prenešana v bližnji hlev, in tam je porodila na slami leta 1182. sinčka, sv. Franciška, ki je bil slovit, in čudodelen v svojem življenju, in še slovi široko po svetu po franciškanskem redu, kateremu je bil on začetnik. Na mestu hleva stoji zdaj snažna kapelica, ki se jej pravi: Chiesina di S. Francesco, t. j. cerkevica sv. Franciška.

V cerkvi sv. Rufina, ki je zdaj stolna cerkva, je bil v sv. krstu prerojen sv. Francišk; še se kaže krstni kamen. Pripoveduje se, da je bil pri krstu nepoznan boter, ki ga od tiste ure nihče ni več videl; na stopnicah iz marmorja še se zdaj vidite utisnjeni jami kolen.

Na mestu, kjer je stala očetova hiša, stoji zdaj cerkva, Chiesa nuova — nova cerkva. Tu je videti ječa, v katero je oče pahnil dečka Franciška zavoljo izrednega pobožnega obnašanja. Milosrdna mati ga je rešila. Leta 1615. kedar so cerkev stavili, so ječo pustili, in v njej zdaj kleči podoba mladenčca, ki je na rokah vklenjen. Na mestu prvega altarja je bila prebivalnica Franciškovi starišev, znamenja dver v izbo še se na zidu lepo poznajo. (Nastavek prih.)

Smešničar 15. Dva metlarja se srečata. Prvi kliče: metle, metle po 10 krajcarjev ena. Drugi pa kliče: metle, metle po 6 krajcarjev ena. Čuj, prijatelj! nagovori prvi drugega, kako zamoreš metle po 6 krajcarjev prodajati, vsaj tudi jaz metlinje kradem in vendar pod 10. krajcarji ne morem nobene oddati. „Hm, jaz že napravljene metle kradem“, mu odgovori drugi.

Razne stvari.

(Milodari za hercegovinske in bosenske rodbine.) Iz Lembaha nad Mariborom 1 fl. 60 kr.; Prenesek 11 fl., skupaj 12 fl. 60 kr.

(Škof Strosmajer) je bil od mednarodnega odbora za podporo hercegovinskim in bosenskim revam, ki se je osnoval v Parizu, imenovan za podpredsednika in je položil velikodušni dar 10.000 fl. Hvala in slava!

(Naroden krčmar.) V Drbetenih fare sv. Andraša v Slov. goricah odpre tamošnji posestnik Matija Muršec novo krčmo pod naslovom: „pri slovenskem kmetu“, v nedeljo 24. okt. ob 3. popoldan z godbo, tambolo in slovensko gledišno igro, katero je sam sestavil: „Slovencem se deni.“ Za ukusno jesti in dobro piti je vse priskrbljeno! Povabljeni so domoljubi od daleč in blizo.

(Vina so na Francoskem) pridelali letos više 20 milijonov štrtinjakov, čeravno je titna uš blizo 6 milijonov pokončala. Tudi na Ogerskem, Hrvatskem imajo toliko, da jim posode zmanjkuje. Vsled tega cena povsod pada. Slišimo, da so na Ptuj ubogi ljudje po 18 fl. polovnjak oddali, da so le nekaj silno potrebnega denarja dobili. Tako hude razmere so tedaj že pri nas, da še nam ohilni blagoslov božji ne more pomagati.

(Šolski inšpektorji) imenovani so g. Haffner, učitelj na Mariborskem pripravništvu za šolski okraj: Ptuj, Ormuž, Rogatec, Ljutomer, G. Radgona; g. Končnik, gimnazijski profesor v Celji za okraj: Celje, Laško, Šmarje, Konjice, Brežice, Sevnica in Kozje; g. Ambrožič, učitelj v Lipnici, za šolski okraj: Sl. Gradec, Šoštanj, Mahrenberg, G. Grad in Vransko.

(Za nos vodila) je 18. okt. štajerska komisija za asentiranje konjev v Vuhredu posestnike iz Ribnice, sv. Janža, sv. Antona in Hudegakota. Ljudje so morali s konji priti pod kaznijo 14 dni zopora ali 100 fl. plateža — ali kdo ni prišel, to so bili komisarji. Kaj ko bi brezobzirne komisarje potisnili na 14 dni v luknjo?

(Kranjski strah.) V Hudem na Dolenskem si je ondtni župan Hanff, ki je iz Českega tje prišel, predrznil od kaplana Zatiškega po prostovoljni biri dobljeno proso siloma vzeti in v Zatiško sodnijo prepeljati! Tako turško postopanje dela po vsej okolici grozno nevoljo. Kaplan išče pri sodniji zadostjenja.

(Štajerskih in koroških) lepih mecesenovih (relihiovih) brun dobro plača c. k. mornarski arsenal v Polji; potrebuje jih za 20.000 kub. črevljev. Pismene ponudbe se morajo doposlati do 4. novembra. Pogoji se izvejo pri trgovinski zbornici v Gradcu in v Celovcu. „Grazer-Zeitung.“

(Ubili) so v Andrenjskem vrhu v Slov. goricah Martina Rojsa, kedar je mimo soseda krčmarja Jož. Čučeka šel. Z njegovo lastno puško so mu glavo razbili.

(V Gradiški) je nek hudodelnik, ki je bil za žive dni v ječo obsojen, najpoprej ravnatelja z nožem usmrtil, potem 2 nadzornika, ki sta na pomoč hitela in naposled sam sebe.

(V Gornj. Grad) za okrajnega sodnika pride g. Emanuel Novotni iz Maribora.

(Iz Oseka) v Slov. goricah se nam piše, da je 19. okt. zvečer J. Vrščič pogorel hlev, ostala poslopja so hitri Trojičani s svojo brizgalnico obranilo.

(Č. g. Jur. Robin) pride za provizorja v Pernice.